

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Riigihangete vaidlustuskomisjon

vako@fin.ee

Teie 13.05.2026

Meie 18.05.2026 nr 20-1.3/331-8

Riigihanke viitenumber 295650

Vastustaja: Politsei- ja Piirivalveamet

esindaja Toomas Vingerfeld

e-post: toomas.vingerfeld@politsei.ee

Vaidlustaja: Optimus Systems AS

Esindaja: vandeadvokaat Martin Männik

m.mannik@phlaw.ee

Kolmas isik: AS G4S Eesti

Esindajad: vandeadvokaat Carri Ginter

e-post: carri.ginter@sorainen.com,

vandeadvokaat Mario Sõrm

mario.sorm@sorainen.com,

vandeadvokaat Kadri Härginen

kadri.harginen@sorainen.com

VASTUS VAIDLUSTAJA 13.05.2026

SEISUKOHTADELE

1. Vaidlustaja leiab kokkuvõtvalt, et tema pakkumuses pakutud asja mõõt, mis ei vasta hankija riigihanke alusdokumentidele, ei ole sisuline mittevastavus ja hankija oleks pidanud selle lahenduse vastavust RHAD-le kaaluma kui samaväärset.
2. Vaidlustaja leiab samuti, et asja mõõt ei määra funktsiooni või kasutatavust.
3. Hankija vaidlustaja seisukohtadega ei nõustu. **Asja mõõt on nõue asja füüsilisele omadusele ehk on asja selgelt väljendatud kasutusomadus** ega pole nõue selle funktsionaalsusele ehk kapi sihtotstarbele. Hankija ei pidanud vaidlusaluse hankeeseme suhtes kaaluma (pakkuja esitatud mõõdu tõttu või sihtotstarbelisuse) samaväärsust.
4. RHS § 88 lg 1 järgi juhul, kui vastavas valdkonnas puudub tehniline norm, koostab hankija tehnilise kirjelduse kas hankelepingu eseme 1) **kasutusomaduste või funktsionaalsete nõuete kirjeldusena**, mis võib sisaldada ka keskkonnahoidlikkuse kriteeriume ja mis peab olema piisavalt täpne hankelepingu eseme kindlaksmääramiseks pakkuja poolt ja hankelepingu sõlmimiseks, või 2) RHS § 88 lg 2 nimetatud viisil või 3) neid kahte omavahel kombineerides. Seega on seaduses esitatud kolm alternatiivi tehnilise kirjelduse koostamiseks, kuid antud riigihankes ei ole hankija viidanud vaidlusaluseks oleva asja

kohta käivale standardile ega ole ka enda esitatud nõudeid kombineerinud standardiga. Kuna RHAD-s asja omaduste kohta käivale standardile viidet ei ole, ei saanud vaidlustaja pakkumuses ega vaidlustusmenetluses viidata asja vastavusele asjakohasele standardile.

5. Kuigi vaidlustaja on viidanud õigele riigihanke direktiivile 2009/81 (edaspidi direktiiv), millele tuginedes riigisisised riigihankeõiguse normid on üle võetud, on antud asjas ekslik vaidlustaja viide direktiivi artikkel 35 (2) b pakkumise tagasilükkamise põhjuste kohta teatamisele mittesamaväärsuse otsusest artikli 18 lõigetes 4 ja 5 nimetatud juhtudel. Direktiivi viide samaväärsuse tingimuste tõendamise kohta tugineb selgelt direktiivi artikli 18 lõigetel 4 ja 5, mis viitavad olukordadele, kus on esitatud nõue (toote) standardile vastavuse kohta või pakkuja esitab tõendid pakutava toote standardile vastavuse kohta. **Ostja (hankija), kes kasutab võimalust viidata art 18 lõike 3 punktis a nimetatud kirjeldustele**, ei tohi pakkumist tagasi lükata põhjendusega, et pakutavad tooted või teenused ei vasta ostja viidatud kirjeldustele, juhul kui pakkuja tõestab oma pakkumises ostjat rahuldaval viisil ning mis tahes asjakohaseid vahendeid kasutades, et tema pakutud lahendused on tehnilises kirjelduses esitatud nõuetega samaväärsed. **Art 18 lõikes 3 punktis a on toodud erinevate standardite loetelu**. Lõige 5 käsitleb aga olukorda, kus RHAD sätestab kasutusomaduse või funktsionaalse nõude **ja pakkuja pakutava asja omadus on reguleeritud standardis** ehk asja omadus vastab standardile ja mida peab siis pakkuja ka pakkumuses olema vastavalt tõendanud.
6. RHS-s on direktiivil põhinev alus samaväärsuse hindamise kohta üle võetud § 114 lg-s 4. Antud riigihankes ei ole aga sarnast olukorda, sest standarditele ei ole RHAD-s hankija viidanud ega pakkuja sellele pakkumuses tuginenud.
7. Vaidlustusmenetluse praktikas on vaidlustus, kus vaidlustaja leidis, et hankija oleks pidanud tunnistama vaidlustaja toote samaväärseks RHAD-s nõutuga, jäetud rahuldamata põhjusel, et kuigi RHAD-s oli viide standardile, puudusid aga standardid, mis oleks käsitletud vaidlusaluse toote füüsilist omadust (VAKO 26.05.2014 nr 99-14/149173).
8. Hankija otsus on kooskõlas direktiivi art 35 lõikes 2 punktis b kirjeldatud teise alternatiiviga ehk **edututele pakkujatele tuleb teatada põhjused, miks hankija otsustas, et tarned ei vasta toimimis- või funktsionaalsetele nõuetele**. Direktiiv lubab tehnilise kirjelduse koostada art 18 lõike 3 punkti b alusel selliselt, et see kirjeldab hankeeseme kasutusomadusi või funktsionaalseid nõudeid. Vastav säte on direktiiviga kooskõlas üle võetud RHS § 88 lõike 1 esimese alternatiiviga.
9. Eeltoodud põhjusel ei saanud ega pidanudki hankija otsustama samaväärsuse üle, mistõttu ei olnud ka vaja seda kaalutleda.
10. Kokkuvõtlikult tugineb hankija otsus RHS § 114 lg 2 imperatiivsele alusele pakkumus tagasi lükata, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele ning see on kooskõlas kaitse- ja julgeolekuvaldkonna direktiiviga 2009/81. Vaidlustusest tulenevalt on põhjused vaidlustaja pakkuja tagasilükkamise kohta otsuses vaidlustajale arusaadavalt toodud ja teada antud.

Eeltoodust tulenevalt palub vastustaja:

- 1) jätta vaidlustus rahuldamata;**
- 2) jätta menetluskulud vaidlustaja kanda.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Toomas Vingerfeld
arendusosakond, hanke- ja lepingubüroo,
lepingute grupp
jurist